

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odniesienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz piątkowy czterolatowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Receptisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panay Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Zmierch „wszechrosyjskości“.

Czeszochowa, 22 | 5.

Odkąd kolos bizantyjsko-mongolski zrzucił z siebie wielowiekową ciężką czapkę monomacha, a przyszyja się obecnie w republikańską czapkę frygijską i jego ideologia państwa musi oczywiście podlegać na wielu punktach zasadniczej metamorfozie.

Tak np. idea wszechrosyjskiego nacjonalizmu państwowego, tylko pod papachą carską mogła być z powodzeniem sztucznie krzewiona. W dzisiejszych warunkach ta wszechrosyjskość b. imperjum, okazuje się wielkim blafem, co potwierdzają aktualne zdarzenia na tle dziejowego przewrotu.

Być może, iż na dnie duszy każdego chociażby najradykałniej usposobionego liberała rosyjskiego, tkwi pożądanie wszechrosyjskiego skupienia się narodowego, jako jednolitej siły pod taką czy ową formę ustroju państwowego. Ale faktyczny stan rzeczy staje w poprzek tym a spiracjom, które żadną miarą nie dadzą się zrealizować przy praktycznym wcielaniu nowych haseł istotnej wolności dla wszystkich sumień narodowych.

Oto bowiem na obszarach państwowego kolosu rzekomo „wszechrosyjskiego“ poczynają się odradzać niby mitologiczne feniksy z popiołów, najrozmaitsze grupy etniczne, które z biegiem czasu wykazują swą samodzielność narodową, zaprzeczając dowodnie fałszywej legendzie wszechrosyjskiego charakteru b. imperjum, a obecnie takiej lub owakiej republiki.

Wszak w ciągu zaledwie paru miesięcy, mamy już zapoczątkowane formacje autonomicznego samorządu takich grup etnicznych, jak w prowincjach nadbałtyckich: estów i lotyszów, na Kaukazie gruzinów, ormian, mingrelców itp., nie mówiąc już o kielkującym ruchu separatyzmu narodowego wśród tatarów krymskich i kazzańskich, rozmaitych burjatów, jakutów i innych plemion Rosji azjatyckiej. A cóż dopiero mówić wszechrosyjskiej się agitacji separatyzmu narodowego wśród matorusinów i białorusinów?

Oczywiście, że wszystko to jest dopiero zaczątek owego separatystycznego fermentu rozmaitych narodów i narodków, ujarzmionych kiedyś w szeregu wieków przez carów moskiewskich, a następnie imperatorów wszechrosyjskich.

W każdym razie ów ruch emancypacji narodowej upoważnia całkiem logicznie do wnioskowania, że obecny przewrót rewolucyjny w Rosji, stanowi początek nowej ery, rozpadania się sztucznie wyrosłego kolosu państwowego pod hasłem wszechrosyjskości.

Patrjotyczni liberałowie wielkorusyjscy, o ile nie są wkrótce przeniknięci ideologią kosmopolitycznej międzynarodówki ścisłego moskwizmu, będą niewątpliwie zabiegali o utrzy-

manie i nadal wszechrosyjskiej konsolidacji państwowej. Czy im się to jednak powiedzie?—rzecz bardzo wątpliwa wobec potężnego ruchu budzących się separatyzmów narodowych na całym obszarze kolosalnego państwa.

Z kilku tych spostrzeżeń, luźno tylko i szkicowo tu rzuconych okazuje się, że o ile reakcyjny zawsze nacjonalizm wszechrosyjski, był ostoją dla carizmu, o tyle z runięciem tego ostatniego, sztuczna rusyfikacja, tak znanymi stosowana zarówno przez „istinnoruską“ biurokrację, jak i zespolonych z nią społecznych „obrasitieli“, schodzi do grobu dziejowych przeżytków bizantyjsko-mongolskiego ustroju kolosu północnego.

Do wielu epokowych metamorfoz, jakie wytwerzyła i jeszcze wytworzy gigantyczna wojna światowa, należy bezspornie i ów zarysowujący się teraz zmierch wszechrosyjskości w dziedzinach tworzących obalony rewolucyjnie carat.

Br. Korwin.

WOJNA.

BERLIN, 22 | 5. (B. W.) Urzędowo donoszą rano:

Rano rozchwiały się pod Bullecourt (Artois) angielskie, a na południowym zachodzie od Nauroy (Szampanja) francuskie ataki częściowe.

W ciągu dnia na wielu odcinkach frontu Arras, Aisne i Szampanji, jak również na zachodnim brzegu Mozy trwała silna wymiana ognia.

Wielka bitwa nad Isonzo.

Komunikat austriacki.

WIENIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 22 maja:

Wschodni plac boju.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Nie zaszło nic nowego.

Włoski teren walk:

Nad rzeką Isonzo nieprzyjaciół w dalszym ciągu prowadził swoje ataki, których zacięłość zwracała się głównie przeciw naszym stanowiskom między Vodice i Salcano. Wszystkie te wysiłki wroga pozostały bez rezultatu.

Nie zyskał ani pięci ziemi.

Przed południem prowadził nieprzyjaciół swoje masy do szturmów przeciw Monte Santo. Pierwszy atak zalał się w naszym ogniu niszczącym, z nim zdołał się rozwinąć.

Przy drugim szturmie utorowały sobie drogę oddziały włoskie do naszych rowów, zniszczonych zupełnie ogniem huraganowym, w Monte Santo.

Nasze dzielne wojska, a wśród nich marburskie popopolite ruszenie, odrzuciły w kontrataku nieprzyjaciela.

Wieczorem bez uprzedniego przygotowania armatniego, włoski podjęli szeroko zakrojony potężny atak, któ-

ry tym razem zwracał się przeciw całemu odcinkowi Vodice—Monte Santo.

Koło Vodice udało się nieprzyjacielskim kolumnom szturmowym wśród ciężkich strat, wdrzeć się na grzebień górski.

Wypróbowany oddawna pułk piechoty nr. 41 rzucił się jednak na przeważającego nieprzyjaciela i wśród zacieklej walki wręcz zmusił go do ucieczki.

Całe dywizje wioskie, kierowane przeciw Monte Santo, nasz ogień armatni wpędzał ponownie do ich rowów.

Wczorajsze walki przyniosły nam ponad 200 jeńców i 4 karabiny maszynowe.

Walki w powietrzu.

Lotnicy nasi w walce powietrznej zestrzelili 5 włoskich latawców.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Walki na zachodzie.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 21 maja:

W ogniu zaporowym oraz karabinów maszynowych francuskich zalał się fale nieprzyjacielskie, nie mogąc dojść do pozycji francuskich za wyjątkiem jednego tylko punktu na zachodnim końcu atakowanego frontu, gdzie części oddziałów nieprzyjacielskich wtargnęły do rowów francuskich.

W sprawie polskiej.

BERLIN, 22 | 5. Kanclerz Rzeszy powrócił wczoraj z wielkiej kwatery głównej. W trakcie obrad, w których, jak wiadomo, brał również udział austriacki minister spraw zagranicznych, hr. Czernin, omówiono szczegółowo wszystkie obecnie aktualne zagadnienia polityki zagranicznej, jak również sprawę polską.

Podział Rosji.

STOKHOLM, 22 | 5. „Aftonbladet“ dowiaduje się od pewnego podróżnego, powracającego z Rosji, co następuje: Anglii w liczbie 4.000 ludzi obsadzili Archangielsk i zamierzają zająć również linię kolejową z Archangielska do Petersburga. Japoncy zajął Charków.

Wiściel z Ameryki.

BERNO, 22 | 5. Według wiadomości otrzymanych z Waszyngtonu przez „Petit Parisien“, amerykański departament wojskowy zarządził zwołanie gwardii narodowej, mającej się stawić d. 15 i 20 lipca, oraz 5 sierpnia. Prócz tego departament ten wydał rozporządzenie co do zakupienia 35 tys. koni i mułów.

Nota koalycji do Rosji.

BERLIN, 22 | 5. Donoszą do „Lokal Anzeigera“: Francja, Anglja i Włochy zamierzają wysłać—jak twierdzi „Petit Parisien“—do obecnego rządu rosyjskiego notę wspólną, znaczącą konieczność trzymania się

przez Rosję celów wojennych, zakreślonych w deklaracji byłego ministra spraw zagranicznych, Milukowa.

O oderwaniu Ukrainy.

KOPENHAGA, 22 | 5. „Raboczaja gazeta” ostrzega w artykule naczelnym przed usiłowaniami oderwania Ukrainy, pisząc: Z Ukrainy nadchodzi niepokojące wieści. Sądząc z doniesień komisarzy rady robotników i żołnierzy, dążności narodowe federalistyczne występują bardzo silnie. Zmierzają ku pełnemu oderwaniu Ukrainy od Rosji, oraz ku zwołaniu niezależnej konstytuancy ukraińskiej.

Port w Portsmoucie zamknięty.

ROTTERDAM, 21 | 5. Port Portsmouthu aż do odwołania został zamknięty dla żeglugi, z powodu niebezpieczeństwa, grożącego ze strony min.

(Portsmouth leży na południowo-wschodnim wybrzeżu Anglii i jest pierwszym portem wojennym w kraju. Przyp. Red.)

Katolicy niemieccy chcą pokoju.

BERLIN, 22 | 5. Według wychodzącej w Monachium „Deutsche Kirchenzeitung”, duchowieństwo katolickie w Niemczech rozpoczęło zorganizowaną na wielką skalę akcję pokojową. Powstający właśnie światowy związek katolików cieszy się jaknajgorętszym poparciem miarodajnych kół kościelnych także w Rzymie. Również członkowie episkopatu krajów wrogich Niemcom wyrazili zupełną aprobatę tego ruchu i zamierzają poprzeć go energicznie.

Chwila bieżąca.

— Wilson wydał odezwę, przewidując termin powszechnego zapisywania się do wojska na dzień 5 ty czerwca.

— Kierenski mianował generała Romanowskiego szefem sztabu generalnego przy ministerjum wojny.

— Rząd rosyjski obok ministerjum wojny, utworzył specjalne ministerjum, którego kompetencji mają podlegać wszystkie sprawy, związane z organizacją armii.

— Według gazety „Utre Rossiji”, uległ zburzeniu most pod Rostowem nad Donem. Wskutek tego uległa przerwie komunikacja z armją kaukaską.

— Rząd rosyjski polecił być w pogotowiu wszystkim lekarzom do 45 roku życia, wyjąwszy te, które mają dzieci poniżej lat 15.

Co słycać nowego?

Z Koła polskiego w Wiedniu.

Z Wiednia donoszą do „Dziennika Poznańskiego”: Nurtujące w kraju niezadowolone przechylilo wczoraj szalę zwycięstwa w stronę grup, które stały się tego niezadowolonia wyrazem. Ostatecznie niejako konkluzję poprzednich uchwał stanowi rezolucja p. Stesłowicza. Głosowali za nią demokraci, ludowcy, narodowi demokraci i socjaliści, podczas gdy konserwatyści wstrzymali się od głosowania. Przez tę rezolucję Koło polskie od wielu lat po raz pierwszy zdeklarowało się jako stronnictwo opozycyjne.

Jaka jest rola Japonii w polityce wewnątrz-rosyjskiej?

Do „Utra Rosji” donoszą, że w Japonii można zauważyć dwa różne kierunki co do stanowiska, jakie opinia japońska powinna zajmować do rozwoju stosunków wewnątrzrosyjskich.

Jeden obóz publiczności japońskiej życzy sobie, żeby Japonja u-

trzymywała z Rosją rewolucyjną jaknajserdeczniejsze związki przyjaźne, podczas gdy obóz drugi wychodzi z założenia, że dla Japonji teraz właśnie przyszła chwila najodpowiedniejsza, by skorzystać z ogólnej sytuacji dla siebie i własnej przyszłości.

W żadnym jednak razie Japonja nie powinna zachowywać się biernie i obojętnie wobec przebiegu wypadków wewnętrznych w Rosji. Co do tego zgadzają się oba wspomniane wyżej obozy japońskie.

60 autonomii w Rosji.

„Nowoje Wremja” pisze: W telegramach gratulacyjnych do rządu tymczasowego, nie mniej, tylko 60 narodów i narodków zażądało przyznania im autonomii. Ponieważ Rosja liczy obecnie 84 narodowości, brakuje obecnie jeszcze 24 zgłoszeń, przysięga jednak można, iż żądania te są już w drodze. Finlandji, Ukrainie i Kaukazowi dał już rząd zapewnienie samodzielnosci.

Arcybiskup Eulogusz kończy karierę.

„Riecz” donosi, że miejski komitet wykonawczy m. Żytomierza, biorąc pod uwagę ubiegłą i obecną działalność arcybiskupa Eulogusza, postanowił zwrócić się do rządu tymczasowego z żądaniem usunięcia Eulogusza z zajmowanego stanowiska.

Uchwały „polskiej dywizji”.

W Kijowie—jak donosi „Dilo” za „Russk. Słowem” odbył się zjazd delegatów polskiej dywizji strzeleckiej, która obejmuje część pułków piechoty wra z odpowiednimi formacjami konnicy, inżynierji itd.

Uchwalono następujące rezolucje:

1) Polska dywizja strzelecka dąży do odbudowania niezależnej (jeden wyraz skreślony przez cenzurę we Lwowie) Polski.

2) Uznaje prawo wszystkich narodów do stanowienia o sobie.

3) Wewnętrzny ustrój państwa polskiego, formę rządu i obywatelskie prawa ludności ustanowi naród polski za pośrednictwem konstytuancy, wybranej na podstawie powszechnego, bezpośredniego, tajnego i równego głosowania.

(Punkt czwarty skreślony przez cenzurę lwowską).

4) Dla przeprowadzenia tych wszystkich zadań i daż i uznaje zjazd za konieczne utworzenie armji polskiej.

Uchwały powyższe, obok delegatów podpisał komendant dywizji, generał major Bilewski.

Co się dzieje w Palestynie?

W sprawie rozszerzanych w ostatnich czasach przez prasę obcą wiadomości o rzekomych prześladowaniach żydów w Palestynie kemitet pomocy dla żydów w Berlinie otrzymał od jednego ze swych przedstawicieli w Palestynie następującą depeszę:

Z powodów wojskowych opróżniono z ludności cały okręg Jaffy, przyczem jednak pozwolono pozostać ludności, zajmującej się rolnictwem. Z samego miasta Jaffy mieszkańcy musieli wyjść, w tem 7,000 żydów. Na razie przyjęte ich w kolonji Petachtikwan, leżącej o 18 kilometrów na północ od Jaffy. Stamtąd ludność wyruszyła dalej.

Wykluczenie Austrii i Niemiec z międzynarodówki.

„Vorwärts” podaje tekst oświadczenia większości socjalistycznej francuskiej w sprawie udziału w konferencji w Sztokholmie. 27 maja zbiera się rada partji francuskiej, aby zająć stanowisko wobec zwołania konferencji. Większość postanowiła na tej naradzie przeprowadzić odmowę udia-

tu w konferencji, zaś zgodzić się na obrady międzynarodówki, ale pod warunkiem, że Austrija i Niemcy zostaną ogłoszone wrogami międzynarodówki. Niemiec i austriaccy socjaliści mają być wykluczeni z międzynarodówki, ponieważ popierają swe rządy. Zastępcy obu grup socjalistycznych powinni być przez egzekutywę międzynarodówki postawieni w stan oskarżenia.

Słowianin prezydentem parlamentu.

„Sław. Kor.” powtarza artykuł „Nar. Listów”, w którym Czesi domagają się, aby Słowianie nie popierali kandydatury dr. Grossa na prezydenta Izby posłów. „Nar. Listy” zapytują, dlaczego Słowianie nie postawia własnej kandydatury.

Wojska Venizelos.

Wysłanie rządu venizelostycznego zakomunikował, że już 50,000 greckich żołnierzy znajduje się na froncie i że ich liczba w kilku tygodniach wzrosnie do stu tysięcy.

Trup dyrektora zakładów putiłowskich.

W jednym z kanałów petersburskich znaleziono trupa gen. Dublickiego, dyrektora zakładów putiłowskich.

Znikł on w pierwszych dniach rewolucji i jak się okazało, tłum wrzucił go do kanału w chwili, gdy po arestowaniu prowadzony był do gmachu Dumy.

Obowiązkowa służba wojskowa w Kanadzie.

Według depeszy Reutersa z Ottawy, prezes ministrów kanadyjskich oświadczył, iż zarządzo już kroki celem zaprowadzenia w Kanadzie powszechnej służby wojskowej na podstawie poboru.

KRONIKA.

Próba konsolidacji.

Uchwała, która zapadła na zebraniu przedstawicieli wszystkich stronnictw politycznych w stolicy (prócz partji socjalistycznych) brzmi jak następuje:

„Stojąc na stanowisku niepodległości Polski, uznanej przez zainteresowane państwa, Rada narodowa i międzypartyjne Koło polityczne, jako zgodny wyraz woli narodu, dążyć mają do:

1) politycznego niezależnienia Polski od strod walczących;

2) utworzenia rządu polskiego w myśl wyrażonej przez możliwie najpełniejsze przedstawicielstwo społeczeństwa—woli narodu;

3) zdobycia dla Polski stanowiska strony w stosunkach międzynarodowych.”

Wobec egzaminów.

Do redakcji naszego pisma zgłaszają się liczni ojcowie i matki młodzieży, która za dni już kilka stanie u progu nużącego umysł i zdrowie egzaminów przejściowych do klas następnych.

— Poruszcie panowie w „Gońcu”—mówią rodzice—palacą kwestję egzaminów, które w obecnych czasach, gdyby traktowane były tak, jak dawniej, naraziłyby nasze córki i synów na znaczne wyczerpanie sił fizycznych.

W warunkach obecnych nie może być mowy o długim siedzeniu wiosorami i w noocy nad książką, o „śliczeniu” nad nią przed egzaminami, gdyż dziatwa nasza jest odzyskiwana bardzo źle, a więc trudno wymagać od młodzieży podobnych wysiłków.

Uspakajamy zwykle ojców i matki, że nauczycielstwo dalekie jest od metod „obeinania” przy egzaminach i ma zapewne na względzie warunki, w jakich uczy się obecnie młodzież, jednak, by kierownicy szkół i nauczyciele świadomi byli życzeń rodziców, cytujemy słowa tychże, wraz z próbą, by tegoroczne egzamina przejściowe zostały w swej liczbie ograniczone, słowem ażeby nie wyczerpywały zdrowia młodzieży.

Włosojanie spekulanci.

Wyzysk włosojan dochodzi zdaje się do swego maximum, gdyż o ceny produktów wiejskich, które zwykle w porze, gdy pasza jest tańsza, spadały obecnie jeszcze idą wyżej.

Jednak w porze z objawem tym idzie inny, o którym komunikują nam ze wszystkich stron oto włosojanie za nagromadzoną gotówką kupują przedmioty nie przynoszące im żadnego pożytku—przedmioty zbłytki.

Dalej tak trwać nie może, by kosztem ostatnich groszaków ludności miejskiej, różni spekulanci wiejscy dorabiali się fortun, które miasto u żyć na podniesienie gospodarstwa wiejskiego tracili bezprodukcyjnie.

Jakże wdzięczne tutaj pole dla ks. ks. proboszczów wiejskich, którzy przypuszczamy użyją swych wpływów, by wytłomaczyć naszym kmiotkom, że lichwa żywnościowa jest grzechem wobec własnych braci, tymbardziej, gdy oni raczej pomocy są godni, nie zdzierania z nich ostatniej skóry.

Z przedstawienia w „Paryskim”.

Zapowiadane w różnych terminach i na rozmaite cele przedstawienie amatorskie „Ciepłej wdówki”—Baluckiego, odbyło się wczoraj.

Nielicznie zebrana publiczność wysłuchała cierpliwie 8 aktów komedji, jak również suflera, który, o ile już koniecznie chciał głośno mówić, powinien był w czasie akcji wyjść bez żenady ze swej budki na scenę, a całość zyskałaby wiele na ucieście i efekcie.

Wogóle wszyscy amatorzy, jak to zwykle bywa, mieli jaknajlepsze chęci, coż, gdy one nie wystarczają.

Lekceważenie pracy.

Tocząca się wojna w niemalym stopniu wpłynęła na upadek poczucia obowiązku i lekceważenie zarobkowej pracy. Gdy przed wojną można było znaleźć zawsze chętnego najemnika, czy to do prac rolnych, czy też do peług domowych, obecnie, pomimo ciężkich czasów, z latarnią trzeba go szukać. Wygodniej jest bowiem wałęsać się po mieście lub wyrzwać się na słońcu, czekając południa, aż zacznie się wydawać nie bezpłatnych obiadów z kuchen R. Op m. Częst. lub wyczekiwać z garnkami po sieniach i podwórzach, gdzie kwateruje wojsko, aniżeli jąć się jakiejś intensywnej pracy.

Gdy potrzeba np. nająć kobiętę do prania, to jeżeli się znajdzie godząca się na to, stawia z góry warunki wprost nie do przyjęcia. Większość zaś odmawia, mówiąc: „za beł jakie jedzenie i marne 75—80 kop. dziennie nie myślę się zierać”. Wobec tego należałoby o ile można o graniczyć wszelkiego rodzaju „darmochy”.

Z Tow. Krajoznawczego.

Zarząd częstochowskiego oddziału Polskiego Towarz. Krajoznawczego zwrócił się przed kilku miesiącami do Naczelnika powiatu częstochowskiego z prośbą o ochronę cisów pospolitych (taxus baccata), odnalezien-

nych przez adw. przys. St. Rumszewicza w lesie trzebońskim o pół wiorsty od wsi Łabki, znajdującej się w gminie Węglowice, w pow. częstochowskim.

Na podanie to władze niemieckie odpowiedziały, iż przedsięwzięty wszelkie środki, w celu ochrony tych rzadkich zabytków flory polskiej i same będą rozciągać opiekę nad rosnącymi w lesie trzebońskim cisami pospelitemi.

Kolonje skautowe.

W związku z ogólną akcją wysłania dzieci i młodzieży z miast na wieś R. G. O. pomiędzy innymi, wyślesowała do Rad Op. powiatowych i miejscowych odezwę, wskazującą również na konieczność ratowania dzieci zubożałej inteligencji, którym Wiosna polska może przyjść z pomocą, bądź przyjmując je do domów własnych na lato, bądź też dając utrzymanie i pracę kolonjom roboczym, które tworzy organizacja skautów. Skautowe kolonje robocze, składające się ze starszych uczniów lub učenje, mogą być użyte do pracy w ogrodzie, polu lub lesie. Dzień roboczy normalnie trwa 6 godzin, w razie potrzeby dłużej. Kolonja robocza wzamian za pracę otrzymuje lokal i utrzymanie

O walce ze spekulacją.
W Austrii został urzędowo ogłoszony statut dla komisji badania cen zarówno żywności, jak i wogóle wszelkich artykułów.

Na mocy tego statutu mają władze tworzyć komisje do badania cen, o charakterze urzędowym—Zadaniem ich jest popierać działalność władz i sądów przez ustanawianie cen na towary.

Mają one stawać w obronie uczciwie przewadzonego handlu, ale przede wszystkim mieć na uwadze potrzeby konsumentów. Na żądanie sądów komisje te orzekają, czy pobrane ceny za towar nie są lichwiarskie oraz pomagają przy nadzorowaniu przeprowadzenia sprzedaży środków codziennego użytku, oraz przy ściąganiu nadużyć na tem polu. Casy te, stanowiące przez komisję, mają tę wartość, że stosowanie się do nich chroni przed skargą o lichwę, przez kroczenie ich jednak samo w sobie nie jest karygodne.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 22 maja.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Rupprechts Bawarskiego.

W odcinku Ypera pod Loos, Opy i na szerokim froncie na południe od Scarpy była działalność artylerji za dnia ożywną. Przy kilku silnych atakach przed południem pod Bullecourt, a później pod Croisilles i które wszystkie się nie udały, ponieśli anglicy krwawe straty i stracili przeszło 90 jeńców.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Między wzgórzami Chemin des Da-

mes a Aisne na północ od Reims i nad górnym Vesle aż do doliny Suippe rozwinięty się czasami silne walki artylerji.

Na południow-zachód i na południe od Nauray zaatakowali francuzi w ciągu dnia kilkakrotnie nasze stanowiska na wzgórzach, walcząc tam pułki wirtemberskie odparły nieprzyjaciela w kontrataku i wzięły przeszło 150 jeńców.

Wieczorem załamał się atak francuski na południowej stronie grupy Poehl na południe od Moronville.

Na wschodzie Mozy ożywił się wczoraj ogień, przyszło tam do małych potyczek, które dały nam jeńców.

Jeden z naszych samolotów zerstrzeł w równoczesnym ataku pod Bouvaucourt na północ zachód od Reims 5 nieprzyjacielskich balonów na uwięzi i zostały spalane.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Nic nowego.

Front wschodni:

Sytuacja nie uległa zmianie.

Front macedoński.

Między jeziorzem Prespa a Cerna, po obydwóch przegach Werdaru i nad Strumą była artylerja nieprzyjacielska znowu ruchliwszą niż w dniach poprzednich.

Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Organizacja — to nasza siła!

Rozdawnictwo kart chlebowych.

Celem uniknięcia natłoku, tworzącego się zwykle przy odbiorze kart rozdawnictwo kart chlebowych na serję XIV. odbywać się będzie w następującym porządku:

w Środę dnia 23-go Maja r. b. winni się zgłosić po odbiór kart do swoich okręgów mieszkańcy ulic:

Okręg II.

Nadrzecznej i Mostowej zapisani na liście odbiorców chleba w punktach sprzedaży Nr. 4 (Nadrzeczna 78) i Nr. 5 (Nadrzeczna 49)

Okręg II a.

Warszawskiej od Krótkiej ku rogatom zapisani na liście odbiorców chleba w punkcie sprzedaży Nr. 9 (Warszawska 54)

Okręg IV.

I. ej Aleji, zapisani na liście odbiorców chleba w punkcie sprzedaży Nr. 16 (I. Aleja 9)

Okręg X.

św Barbary, zapisani na liście odbiorców chleba w punkcie sprzedaży Nr. 37 (ul. św. Barbary 28.) Dnie rozdawnictwa kart dla dalszych ulic będą niebawem ogłoszone.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOŚCIOWA
w Częstochowie.

OGŁOSZENIE.

Do naszego rejestru firmowego działu A. zapisano następujące firmy.

1. EDWARD KINDERMAN z siedzibą w Częstochowie, właścicielka pani Stanisława Ligęza z Częstochowy.
2. M. PINKUS z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Maurycy Pinkus z Częstochowy.
3. WILHELM FREUND z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Wilhelm Freund z Częstochowy.
4. F. KOZŁOWSKI z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Franciszek Kozłowski z Częstochowy.
5. S. JASTRZĘBSKI z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Stanisław Jastrzębski z Częstochowy.
6. B. GEWERCMAN z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Berek Gewercman z Częstochowy.
7. RUBIN FRENKIEL z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Rubin Frenkiel z Częstochowy.
8. A. BANDTKIE z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Aleksander Bandtkie-Stężyński z Częstochowy. Prokurę udzielono Pani Marji Halinie Czerniejewskiej z Częstochowy.
9. A. BRAJBISZ z siedzibą w Częstochowie, właściciel cukiernik Augustyn Brajbisz z Częstochowy.
10. JERZY CHOLEWICKI z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Jerzy Cholewicki z Częstochowy.
11. J. BŁASIK z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Józef Błasik z Częstochowy.
12. ZYGMUNT CYTTER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Zygmunt Cytter z Częstochowy.
13. TEODOR von BOJANOWSKI z siedzibą w Częstochowie właściciel kupiec Teodor von Bojanowski z Częstochowy.
14. K. LANCBERG z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Kalma Lancberg z Częstochowy.
15. ANTONI EGER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Antoni Eger z Częstochowy, pomiędzy Antonim Egerem, a żoną Stefanją, z domu Grochowska istnieje podział majątkowy.
16. J. H. BERLINER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Icek Hersz Berliner z Częstochowy, pomiędzy Ickiem Herszem Berlinem, a żoną Baszą z domu Schwarbaum istnieje podział majątkowy.
17. H. FRAJERMAUER z siedzibą w Częstochowie, właściciel Fabrykant Herman Frajermauer z Częstochowy.
18. N. D. BERLINER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Natan, David Berliner z Częstochowy.
19. LUCJAN BARANOWSKI z siedzibą w Częstochowie, właściciel restauracji Lucjan Baranowski z Częstochowy.
20. E. PRZYROWSKI z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Ezvil Przyrowski z Częstochowy.
21. ROSALIA LANDAU z siedzibą w Częstochowie, właścicielka Pani Rosalia Landau z domu Königsberger z Częstochowy.
22. PIECE WAPIENNE HERMAN FRAJERMAUER z siedzibą w Częstochowie, właściciel Wapienni Herman Frajermauer z Częstochowy.
23. J. FREIERMAUER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Icek Freiermauer z Częstochowy.
24. CZĘSTOCHOWSKA PAROWA FABRYKA MYDŁA DZIUBAS i FISZEL z siedzibą w Częstochowie, właściciele: kupiec Josef Dziubas, kupiec Chaskiel Piszel obydwaj z Częstochowy. Spółka ujawniona. Spółka egzystuje od Lipca 1878 roku.
25. BERLINER i GRUNDMAN z siedzibą w Częstochowie, właściciele: kupiec Shapsa Berliner, kupiec Moses Grundman obydwaj z Częstochowy. Spółka ujawniona. Spółka egzystuje od 1. Stycznia 1917 r. Wspólnicy zobowiązani w imieniu spółki wspólnie występować.
26. J. S. BERLINER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Izrael, Szie Berliner z Częstochowy. Nadzór nad przedsiębiorstwem celem uniknięcia upadłości byłznaczony w dniu 21 Grudnia 1916 roku. Akta Q. 15/16.
27. H. GRUNDMAN z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Henich Grundman z Częstochowy.
28. Magazyn Towarów Galanteryjnych oraz konfekcja damska, męska i dziecienna p. f. Janina z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec ZDZISŁAW BIAŁKOWSKI w Częstochowie.
29. J. BLEGHSTEIN z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Józef Blechstein z Częstochowy.
30. MARKUS LEWKOWICZ z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Markus Lewkowicz z Częstochowy.
31. A. B. BRUM z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Abram Berek Brum z Częstochowy.
32. APTEKA A. GAWĘDZKI z siedzibą w Częstochowie, właściciel apteki Antoni Gawędzki z Częstochowy.
33. F. LIPSKA z siedzibą w Częstochowie, właścicielka Pani Felicja Lipska z Częstochowy.
34. H. BRUM z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Herszlik Brum z Częstochowy.
35. LUDWIK H. HELMAN z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Ludwik Helman z Częstochowy.
36. ALEKSANDRA z siedzibą w Częstochowie, właścicielka Pani Marja Kotarska z Częstochowy.
37. F. TENENBAUM z siedzibą w Częstochowie, właściciel majster krawiecki Froim Tenenbaum z Częstochowy.
38. SZLAMA LORJE z siedzibą w Częstochowie, właściciel majster zegarmistrzowski Szlama Lorje z Częstochowy.
39. A. GOTTAJNER z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Abe Gottajner z Częstochowy.
40. JAKÓB M. GRÜNFELD z siedzibą w Częstochowie, właściciel kupiec Jakób Meier Grünfeld z Częstochowy.

Częstochowa, dnia 15. maja 1917 roku.

Cesarsko-Niemiecki Sąd Okręgowy,
Wydział 4.

Teatr „PARYSKI” ul.P. Marji 19.

Program od Wtorku 22 do Piątku 25 Maja 1917 r. włącznie
Wielce interesujący program!

Kapłanka Wenery.

Dramat klasyczny w 5-ciu częściach Giuseppe de Lignoro, w rolach głównych występują Julja Cassino-Rizetto i Menzi.

Naszyjnik pereł arcywesoła komedia

Nad program

Na Stokach Cytadeli = Rozsada 3. Maja 1917 r. w Warszawie
Uroczysty obchód Legionów Polskich
Wspaniałe zdjęcie z natury

Teatr „ODEON” ul.P. Marji 27.

Program od niedzieli 20-go do piątku 25-go Maja
Dział znakomity program sensoryjny!

GOZINA DUCHÓW

Wielki dramat w 6-ciu aktach.
Jeden z najlepszych i najciekawszych dramatów słynnego autora duńskiego Urbana Sand ze zankomii

MARJA WIDAL w roli głównej.

1. Intrygi hrabiny.
2. POTWOR.
3. Wsili rycerzkiej na zamku Medau
4. Opowieść o strachach.
5. Zginął bez śladu.
6. EPILOG.

Szegółoty w programach. (czy więcej zyskit.

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 8-1 i od 5-7 wieczorem.

Do cegle'ni parowej

poszukuje się robotników i fachowców do Górnego Śląska pod Katowicami. Płaca na dniówki 4 - 5 marek, na skord do 8 marek. Zgłoszenia do biura pośrednictwa pracy ul. Dojazd Nr. 9 pod adresem Emanuelssagen Ke Poczkie. 880-

Wynajmuje konie do robót rolnych Szkołna Nr. 44 Frajermauer 831-

Zabłone świadctwa zaktahu froebi. P. J. Joanny Portewskiej. wydane na imię 379